

Çocuklar için Anksiyete Duyarlılık İndeksi (ÇADİ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklar için Anksiyete Duyarlılık İndeksi (ÇADİ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18846>

Özet

Çocuklar için Anksiyete Duyarlılık İndeksi (ÇAD), çocuk ve ergen popülasyonunda anksiyete duyarlılık düzeyini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, orijinal Anksiyete Duyarlılık İndeksi'nin (ASI) çocuklara uyarlanmış formudur. ÇAD, anksiyete belirtilerinin potansiyel olarak zararlı sonuçlar olacağına dair inancı değerlendirilen bilişsel, fiziksel ve sosyal boyutları kapsayan 18 maddelik kısa bir ölçektir. Türkçe uyarlaması Savaş Yılmaz ve E. Z. Kılıç tarafından 2015 yılında yapılmış olup, psikiyatrik ve klinik araştırmalarda çocukların anksiyete bozukluklarına katkıları saptamada önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Anksiyete Duyarlılık İndeksi, Çocuk Psikolojisi, Ölçek Uyarlama, Yapı Geçerliliği, İç Tutarlılık, ÇAD, Psikometri.

Yazarlar

Savaş Yılmaz, E. Z. Kılıç

Amaç

Çocuklar için Anksiyete Duyarlılık İndeksi (ÇAD)'nin temel amacı, çocukların anksiyete ile ilgili bedensel, bilişsel ve sosyal belirtilere karşı ne kadar duyarlı oldukları ve bu belirtilerin zararlı sonuçlar doğuracağına dair ne ölçüde inanç beslediklerini saptamaktır. Ölçek, özellikle anksiyete bozukluklarının gelişiminde risk faktörü olarak kabul edilen anksiyete duyarlılığının alt boyutlarını belirlemeyi hedefler.

Bu araç, klinisyenlere ve araştırmacılara çocuklardaki anksiyete semptomlarına yönelik korkuların derecesini nicel olarak ölçme imkanı sunar. Elde edilen veriler, koruyucu müdahaleler ve tedavi planlarının bireyselleştirilmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Yapı

ÇAD, bireyin fizyolojik uyarılma belirtilerini (örneğin, kalp çarpıntısı, baş dönmesi) felaketleştirme eğilimi olarak tanımlanan anksiyete duyarlılık yapısını ölçmektedir. Ölçek toplam 18 maddeden oluşur ve bu maddeler üç ana alt boyuta ayrılır: Fiziksel Duyarlılık, Sosyal Duyarlılık ve Bilişsel Duyarlılık.

Bu üç boyut, çocukların anksiyeteyi farklı bağlamlarda nasıl deneyimlediğini gösterir. Fiziksel boyut, bedensel belirtilerin tehlikeli olduğuna dair inançları; bilişsel boyut, kontrolü kaybetme veya delirme korkularını; sosyal boyut ise anksiyetenin başkaları tarafından fark edilmesiyle oluşacak

utanç veya yargılanma korkularını temsil eder.

Geçerlik

ÇAD'nin Türkçe formunun geçerlik çalışmaları, ölçeğin ölçmek istediği yapıya ne derece doğru ölçtüğünü göstermektedir. Yapılan değerlendirilmelerde, maddelerin ortak varyans değerlerinin 0,30'dan yüksek olduğu gözlenmiştir. Bu bulgu, ölçekteki maddelerin ölçülen temel yapıyla yeterli düzeyde ilişkili kurduğunu ve dolayısıyla ölçeğin tatmin edici düzeyde bir yapı geçerliine sahip olduğunu desteklemektedir.

Geçerlik analizleri, ÇAD'nin çocuklarda anksiyete duyarlılığını üç boyutlu yapıya bağlamak bir şekilde temsil ettiğini ve klinik uygulamalar için güvenilir bir araç olduğunu göstermektedir.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) ile saptanmıştır. ÇAD'nin toplam iç tutarlılık katsayısı (alfa) 0,74 olarak belirlenmiştir. Bu değer, ölçeğin genel olarak kabul edilebilir bir iç tutarlılık düzeyine sahip olduğunu göstermektedir.

Alt ölçeklerin iç tutarlılık katsayıları ise boyutlar arasında farklılık göstermiştir:

Fiziksel Duyarlılık Boyutu: 0,73

Bilişsel Duyarlılık Boyutu: 0,43

Sosyal Duyarlılık Boyutu: 0,36

Fiziksel Duyarlılık alt ölçeğinin yüksek güvenilirliğe sahip olmasına karşın, Bilişsel ve Sosyal Duyarlılık alt ölçeklerinin iç tutarlılık katsayıları daha düşük olduğu (0,50 değerinin altında) saptanmıştır. Bu durum, bu alt boyutların tek başlarına kullanıldığında dikkatli yorumlanması gerektiğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Çocuklar için Anksiyete Duyarlılık İndeksi, yapısal olarak toplam 18 maddeden ve bu maddeleri gruplandırılan 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu faktör yapısı, anksiyete duyarlılığını doğada var olan çok boyutluluğu yansıtmaktadır.

Fiziksel Duyarlılık Boyutu: 12 madde ile temsil edilmektedir. Bu boyut, kalp çarpıntısı, nefes darlığı gibi bedensel belirtilerin tehlikeli sonuçlarına odaklanır.

Sosyal Duyarlılık Boyutu: 3 madde ile temsil edilmektedir. Bu boyut, anksiyete belirtilerinin başkalar tarafından fark edilmesi ve bunun utanç verici sonuçlarına dair korkuyu ölçer.

Bilişsel Duyarlılık Boyutu: 3 madde ile temsil edilmektedir. Bu boyut, korku veya anksiyete anlarında kişinin akli kontrolünü kaybetme veya delirme inancına odaklanır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal form İngilizcedir)

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler

Yaş Grubu: Genellikle 8-16 yaş aralığı (Uyarlama çalışması sırasında belirtilen detaylara göre değişebilir.)

Popülasyon Detayları: Klinik ve non-klinik çocuk popülasyonları.

Test Metodolojisi: Ölçek, 3'lü Likert Ölçeği kullanılarak derecelendirilir. Yanıt seçenekleri 1'den (Hiç) 3'e (Çok Fazla) kadar puanlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Anksiyete, Çocukluk Anksiyetesi, Psikopatoloji, Fiziksel Duyarlilik, Bilişsel Duyarlilik, Sosyal Duyarlilik, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Savaş Yılmaz

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: drsavash@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Ürünler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarlama): 2015

Ürünler ve Ücret: Ürünler için Sorumlu Yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ek kaynak olarak, ölçeğin orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: [cocuklar-icin-anksiyete-duyarlilik-indeksi-cadi-toad.pdf](#)

Referanslar

Yılmaz, S. ve Kılıç, E. Z. (2015). Çocuklar için Anksiyete Duyarlılık İndeksi'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 26(3), 197-203.

İlgili makalenin bağlantısı: turkpsikiyatri.com

Çocuklar için Anksiyete Duyarlılık İndeksi (ÇADİ) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek, 3 alt boyut ve toplam 18 maddeden oluşmaktadır.

Fiziksel Duyarlılık Boyutu (12 madde): Bayılacak gibi hissettiğim zaman bu durum beni korkutur.

Sosyal Duyarlılık Boyutu (3 madde): Korktuğumu başkalar fark etsin istemem.

Bilişsel Duyarlılık Boyutu (3 madde): Korktuğum zaman aklımı kaybettiğimi düşünüp endişelenirim.